

VESZPRÉMI MEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lekezesek, tanítók, köznevelési jegyzők 8 koronáért kapják a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kerekeskut-utca 15.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a szokás szerint az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Atipikus uzsora. Ilyen is van épp úgy, mint atipikus tüsz, amelynek tünetei az illető nyavalya általános tüneteitől eltérők. Az atipikus uzsora az, mikor a kereskedő a vevőnek csak úgy ad egy bizonyos árucikket, amelyre szüksége van, ha egy másik árucikkből is vesz, amire a vevőnek ugyan semmi szüksége nincs, de az eladónak nagy készlete van belőle, amelytől ilyen kényszeradás-vevés útján szabadulhat meg a legkönnyebben. Az ilyen visszaéles meggátolására jogosítja fel, sőt utasítja most egy új rendelettel a belügyminiszter a hatóságok első tisztviselőit. Hát ez nagyon jól van. Mert az állapot oda fajulhatna, hogy az elbizakodott eladó, egy gazdag vevőnek helyett Laikauf formájában, egy láda cukorhoz hozzá köthetné a csunya vén leányát. Ezek lennének aztán keserű házasságok, desperációból!

Hadikölcsön Románia ellen.

Kezdődik az ötödik hadikölcsönre való toborzás. A magyar nemzet áldozatkészsége eddig is felülmúlt minden várakozást. Most azt hisszük, szinte határtalan lesz. Mert ez a hadikölcsön legfőképp az áruló Románia orvátadásának megbüntetéséhez szükséges eszközök előteremtésére és szaporítására kell. Ennél népszerűbb hadikölcsön tehát, merjük állítani, a háboru kezdete óta nem volt még Magyarországon. Ebben részt fog venni mindenki, még azok is, akik az előző kölcsönökből, akármi okon kimaradtak. Ezért reméljük, hogy az eddigiekhez képest is különös sikere lesz. Boszu Erdélyért, boszu a román rablók ellen! Ez olyan jelszó, mely öködbe szorítja a nyílt markokat, ellenben kinyitja a szűk markokat és felpattantja a legrozsdásabb zárat is a Wertheim-szekrényekről és elrejtett ládafiákról egyaránt.

De az érzelmi okokon kívül sok minden reális alapja is van az új hadikölcsön sikerének. Legfőképp az, hogy

a pénzüzetekben országszerte szinte felhalmozódtak a betétek.

Már pedig nincs olyan takarékpénztár ma tán az egész világon, ahol oly gyümölcsözőleg el lehetne helyezni nélkülözhető koronáinkat, mintha hadikölcsönbe fektetjük. De még a nélkülözhetetlenből is szent, hazafias kötelesség most elvonnunk valamit és oda áldozunk azért az erkölcsi és hazafiúi kötelességért, hogy Románián boszút vehessünk. Majd megtérül később minden busásan!

Reális alapja az új hadikölcsön sikerének az a föltelen bizalom is, mely dicső szövetségeseinkkel együtt harcoló vitéz katonáink győzelmes előhaladását vagy ellenállását minden fronton kíséri. Ezeknek a felülmulhatatlan erővel előhaladó és kitaró har-

cosoknak végső diadalában semmi kétség nem lehet, ha megadjuk nekik mindazokat az eszközöket, amelyek a hadviseléshez mulhatatlanul szükségesek.

Tehát ne fukarkodjék senki sem. Legyen méltó mindenki önmagához és a hazához és végül ahhoz a becsvágyhoz is, hogy mi, mint aránylag eddig sem maradtunk, ezentul sem maradhatalunk mögötte. Németországnak, mely a maga legutolsó hadikölcsönét ismét példátlan sikerre tudta vezetni.

Föl, Románia ellen! Ez lelkesítsen bennünket, növelje áldozatkészségünket, hogy a felgyülemelő milliárdokon olyan és annyi golyót önthessünk, melyek végkép szíven találják a legújabb, leggaládabb, gaz, áruló elleniséget.

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Okt. 15.) Keleti harcér. Romániai front: Erdély megtisztítása az ellenség től gyorsan halad előre. Hátszegtől délre ellentámadással visszavetettük őket. Számos helyen a szorosokon át is. A gyergyói hegyekben különösen, de egyebütt is, szétugrasztott román osztagokat fogtunk el. Volhyniában tegnap élelnek volt a tevékenység. — Olasz harcér: A nyolcadik nagy olasz támadás is visszavertnek tekinthető. Az olaszok 16 gyaloghadosztályt, jelentékeny tüzérseget és számos aknavető üteget vetettek harcba, a mieink eme tulerő szakadatlan rohamának 10 napig kitarítottak, amíg az ellenség a saját veszteségei miatt felhagyott a támadásokkal.

Német jelentés.

(Okt. 15.) Nyugati harcér: A még álló Somme-csatában az ellenség az okt. 12-ikihez hasonló szélességben támadott, de zárótüzünkben kudarcot vallott. Egy kis részben kifejűdött támadást visszavertünk. Morval és Buchavesnestől délre a francia gyalogság mindenütt véres veszteségeket szen-

vedett. St. Pierre Vaas erdönél a franciák elvesztették korábbi előnyeiket; 7 tisztet, 227 legényt elfogtunk. Az Ablancourt-nál megújult harcban győztünk. Szász ezredeink visszafoglalták az Ambos erdő egy részét, 6 tisztet, 400 embert elfogtunk.

Höfer jelentése.

(Okt. 16.) Keleti harcér. Román front: Már csak a gyergyói hegyekben áll egy keskeny földszávon ellenség. Kirlibabánál tért nyertünk, 3 orosz tisztet és 443 legényt elfogtunk. Német zászlóaljok a Smotrecz magaslatot visszafoglalták. A Pantir-nyereg-nél egy előretörést visszavertünk. Volhyniában fokozott tüzelés mellett sem tudott még akadályainkig sem jutni az előretörés. — Olasz harcér: Tevékenység csekély volt; Görz környékén ellentünk intézett támadást visszavertük. Egy repülőlt lelőtünk.

Német jelentés.

(Okt. 16.) Nyugati harcér: Courcellette és Rancourt között és a barleux—ablancourti

Katonai téli alsó ruházati cikkek.

Triko ing és nadrág, szvetter, kötött kabát, hósapkák, has- és térdmelegítők, láb-szárvédők, magasszaru harlsnyák, dupla kötésű zoknik, flanel ingek, selyem triko ingek, lábfejmelegítők.

Legnagyobb választékban kaphatók: Winter-divatruház, Veszprém.

szakaszon heves harc volt. Kivéve egy helyet, az angolokat is, franciákat is sulyos veszle-
ségeikkel visszavertük.

Bolgár jelentés.

(Okt. 16.) Macedonai front I Bitolie—
Kless—Juru ut és vasuti vonal között az
ellenséget sulyos veszle-
ségeivel visszavertük,
hasonlóképpen két éjjeli támadást is. A Cserna
ívében is és Bahore és Bujuk Tas dom-
bknál is.

Höfer jelentése.

(Okt. 17.) A román határ mentén har-
colunk. Trónörökösünk frontján az oroszokat
Dornavatrától délre visszavertük a Neagra
patakon át. 1 tiszte, 201 legényt elfog-
tunk. Kirlibábanál 5 tiszte és 1097 legényt,
a Smotrenél pedig 3 tiszte és 381 legényt
fogtunk el az oroszok közül. Az orosz ellen-
támadások megheiusultak, bajor csapatok egy
állást foglaltak el. — Lipót herceg frontján
Bródytól délnyugatra Böhm-Ermölly hadcsop-
portja erős orosz támadásokat, sulyos
veszle-
ségeket okozva verte vissza. Ters-
tyánszky hadserege pedig Zaturczy falunál
verte meg az ellenséget. — Az olasz
harctéren a Söber melletti harcokban 2 tisz-
te és 212 legényt fogtunk el.

Német jelentés.

(Okt. 17.) Nyugati harctér: Somme-
csatában tüzéségi tevékenység. Guedecourt
körüli csekély szélességben az árkaikba ha-
tolt angolokat kivetették. Saillytól nyugatra
a franciákat vertük vissza.

Bolgár jelentés.

(Okt. 17.) Macedonai front: Bitolie—
Lerine falunál a franciákat nagyon megver-
ték. Egyetlen zászlóaljunk előtt 485 hullát
temettünk el. Minden francia főrékvés fron-
tunk benyomására kudarcot vallott. Grumis-
tól északra és Bursuk falunál is megvertük
a franciákat. Egy vizirepülőt lelőtünk.

Höfer jelentése.

(Okt. 18.) Keleti harctér: A gyergyói
hegységben még védekeznek a románok. A
három ország határán elfűtük az ellenséget
a Neograta melletti magaslatokról. Az erdős
Kárpátokban visszavertük a támadásokat.
A Narajovka mentén és Volhyniában ismét
sulyos veszle-
ségeket szenvedett az ellenség.
Lipnica Dolnánál német testőrszázaljak nem-
csak visszaverték a tömegrohamokat, hanem
a megvert ellenséget visszaűzték az árkaikba
s ott megvetették a lábukat. 36 tiszte
és 1900 legényt pedig elfogtak. Ters-
tyánszky serege is vitűzűl és véresen vissza-
verte a különösen Zaturczy körül háromszor,
sőt tizszer megismételt tömegtámadásokat. —
Az olasz harctéren nem volt jelentős esemény.

Német jelentés.

(Okt. 18.) A Somme-csatában részben
tüzéségi tűzünkkel, részben közelharcban
hiusítottunk meg több kisebb-nagyobb el-
lenséges támadást, amelyek Guedecourt,
Sailly, Fresnes, Macancourt körül intézettek
ellenünk; 6 röpiűt lelőtünk, ezek közül
kettőt Bolke kapitány. A Champagneban
Lemesniűnél egy francia támadást vertünk
vissza; az Argonnokban és a Maas terűle-
tén tüzerharc volt. — Balkán harctér: Az
ellenséges támadásokat Gradescnicznánál, a
Cserna folyónál és a Nidse-Planinától északra
véresen visszavertük.

A Török Vörös Félhold ké-
peslevelezőlapjait 20 fillérért áru-
sitja az Országos Bizottság (Bu-
dapest — Képviselőház.)

Veszprémmegyei Újság.

Lapunkra 1916. október 1-től
kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre	12 K
fél évre	6 "
negyed évre	3 K
egy óra	1 "

Lapunk az utcán is árusítatik.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból
8 fillér, a vasárnapi lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők
évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

— **Hivatalvizsgálat.** A mult héten
fejezte be dr. Kramolin Viktor györi kir. fő-
ügyész a veszprémi kir. ügyészség hivatal-
vizsgálatát, mely után a legnagyobb elisme-
rését fejezte ki a látottak és tapasztaltak fe-
lett dr. Lányi Sándor főügyész, a veszprémi
kir. ügyészség kiváló jogászai kvalitásáról és
nagy tudásáról ismert vezetője előtt.

— **Az ármányos kalendárium.** Bizony
az is követhet el ármányosságot, ha nem is
öntudatosan. Avagy talán mi magunk löjük
a bakot, aztán bünbaknak kiszemeljük a
szegény kalendáriumot, amit — szó ide, szó
oda — ha úgy mint a régiek, többet forgat-
nánk, hát nem követnénk el annyi bolla-
st a névnapok irányában; amiként nem követték el
az elődeink, akik párállan pontossággal kom-
poreáltak mindig a névnapot ülönél gratulálni,
no meg vacsorálni. (Zárjel között megjegyezzük
azonban, hogy nekik egyéb fontos doigok
sokkal kevesebb volt mint nekünk van most
és főleg kevesebb gondjuk és elfoglaltságuk.)
Egyszóval könnyebben evidenciában tarthat-
ták, hogy ki melyiken tartja a névűnne-
pét az olyan nevi ismerősök közül, akiknek a
neve többször is előfordul a kalendáriumban?
Mi aligha elhibáztuk a Ferencekkel. Négy-öt-
vannak és bizony nem nehéz összetéveszteni
azt a dátumot, amelyiken valamelyik feleba-
rátunk a nevenapját tartja egy másikkal, a
melyiken nem tartja. Mi ugyanis abban a hit-
ben voltunk, hogy Veszprém notabilitásai
közül dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő és
dr. Cholnoky Ferenc kir. tan. törvényszéki
orvos december 3., Xav. Ferencor tartják a
nevűk napját és most halljuk, hogy de bi-
zony október 4 én, assisi szt. Ferencor tart-
ják s üdvözölték e napon őket. — Igazán
sajnáljuk, mert mindkettő tiszteletűnk tárgya,
akiket mi is óhajtunk jókivánatainkkal fel-
keresni. S minthogy azt tartják, hogy a jó-
kivánság sohasem késő, most e helyűtt üd-
vözöljük őket mi, akik nem a Ferenc-napról
feledkeztünk el, mert hiszen urunk királyunk
névnapjáról megemlékeztünk; s leközöljük,

hogy számos tisztelőik ünnepelték őket nevűk
napján.

— **Főerdőtanácsos.** Velics János m.
kir. erdőtanácsost főerdőtanácsossá nevezte ki
a somlóvásárlhelyi m. kir. közalapítványi
erdőgondnokság vezelője.

— **Perényi kanonok ünnepelése.** Meleg
ünnepelésben részesítette Veszprém város ta-
hácsa Perényi Antall, a székeskáptalan új
kanonokját. Vasárnap délelőtt dr. Komjáthy
László poigármester-elnöksége alatt díszűlűst
tartott a tanács, amelyen a poigármester szép
szavakban méltatta az új főpápnak Veszprém
városával szemben való érdemeit és indít-
ványozta, hogy a tanács tagjai testűletileg
tisztelőgjenek nála. Az ülésről egyenesen el
is mentek a lakására, ahol ismételten a poig-
ármester volt a küldöttőség szónoka. Az
üdvözülésre Perényi meleg szavakban vála-
szolt és biztosította a várost, hogy továbbra
is készséges és őszetlen munkása lesz.
Az ünnepelést a poharak barátságos össze-
kocantásával fejezték be.

— **A hadikölcsön.** Az új hadikölcsön
kérdésével vezetőkűnk foglalkozik. Remél-
jük, hogy a nemzet tagjainak hazafias lelke-
ben nem lesz még a mi szerény szavunk
sem olyan, mint a kiáltó szó a pusztában.
Hiszen, hogy a magyar még az utolsó belevő
falatjára valót is odaadja az oláh betörő-
bandák megfenyítéséhez szűkséges erők és
eszközök megszerzésére, arra, a saját sérel-
meink megtorlásához való kétségtelen jogun-
kon kívül kötelez elődeinknek 1848-ban az
oláh hordák vérebei kezűl szenvedett márt-
tir halála. Nincs az a rettenetesség, amit
Hora, Gloska és Diurbanu gyáva, orgyilkos,
szemét népe el ne követett volna, amely az
undorító davoriakon nemcsak a rablott bor-
tól, hanem az ártatlanul meggyilkoltak sziv-
vérétől is megittasodva, amelyet a kiépett
szivűből a poharakba csavarva kocintottak,
éjnek idején támadták meg és gyilkolták meg
a magyarok apraját-nagyját, nem kegyelmezve
a csecsszopó gyermekeknek és a haldokló
aggastyánoknak sem. — Ezekre az idők
emlékezzünk és tekintűnk vissza lelki szem-
meinkkel s ekkor semmi áldozatot sem fo-
gunk soknak tartani, amit eme kutyafajzat
kiirtása érdekében hozunk.

— **Életunt urnó.** Özv. Wellner La-
josné szűl. Mannheim Cecilia, Wellner Gyula
veszprémi fogtechnikus édesanyja, magányo-
san éledegelt Rákóczi-téri saját szép házában,
fia lakásától három ház hossznyira. Az öreg
asszonyosság jó módban élt és bár már jó
előhaladott korban volt, jó egészségnek ör-
vendett. A mult hetekben azonban megbete-
gedett, állitóltag szűlhűdés érte. E feletti el-
keseredésében buskomoly lett s egy őszetlen
pillanatban maróluggal megmérgezte magát.
A cselédjét késő este elkűldötte hazulról s
mig az odajárt, azallat követte el az öngyil-
kosságot. Temetését hétfőn ment végbe nagy-
és őszinte részvét mellett.

— **Egyházkerűleti közgyűlés.** A ref.
egyházkerűlet közgyűlése vasárnap vette kez-
detét Pápán. Szombaton is tanácsűlés volt.
Vasárnap délelőtt pedig ünnepűyes lelkesű-
szentelés a ref. templomban. A gyűlésre a
ref. egyházkerűlet számos előkelő tényezője
érkezett Pápára.

— **Részvénytársaság alakítás.** Cso-
dálatra érdemes az eredmény, amelyet a
balatoni szövetség tényezőinek valójában ön-

Egyes MODEL-KALAPOK legnagyobb választékban
Winter-divatárűhűz.

feláldozó buzgólkodása következtében aránylag rövid idő alatt elért, különösen a villamos művek berendezése tekintetében. Az aszföldi villanytelep központi villamos műveinek vezetékhálózata már is kiterjedt. Tihany, Batatonfűred, Balatonarács ugyszintén Siófok, Somogykiliti, Zamárdi, Balatonföldvár, Boglár, Fonyód, Lengyeltóti már be vannak kapcsolva az üzem körébe, a többi fürdőtelep és érdekelt község csatlakozása is bizonyos. Hogy az érdekek kiszolgálására nagyobb anyagi erő álljon rendelkezésre, a balatoni szövetség 1 és fél millió kor. tőkével részvénytársaságot alapít a villamos művek fejlesztésé és üzemben tartására. Az üzem körzetének nagysága a jövedelmezőséget és fejlődésképességét is biztosítja. Az igazgatóságba a földmivelési és kereskedelmi miniszteriumoknak, valamint Somogy-, Zala- és Veszprém vármegyének egy-egy megbízottja is helyet fog foglalni.

— **Rekvirált harangok.** Vettük Márk Jánosnak, balatonfőkajári rendes levelezőknek tudósítását a balatonfőkajára harangok elviteléről, amelyek a lelkes, hazafias ev. ref. hitközség önként ajánlott fel a haza védelmére. Leközzöljük a tudósítást egy sév változtatás nélkül, hadd lássa a mi olvasóközönségünk, hogy a mi szűkebb hazánkban, a szép mezőföldön egyszerű földművesember milyen intelligenciával rendelkezik. „Balatonfőkajáról is szeptember 30-án vitték el — többeknek könnyhullatása közt — a harangokat. Azon harangokat, amelyek — a rajtuk levő irás és évszám szerint — 122 év óta hívogatták a híveket a református szentegyházba istenitisztelepre. És amelyeknek vészjelző kongására üldözötte a község lakosságát a hazánkba betört ellenséget, amelyet előtte való nap — 1848 szept. 29-én — Pákozdi és Sukoró községek közt (Fehérmegye) a vitéz honvédsereg szétvert. Menjete el harangok! Most már nem vészjelző kongásokkal, hanem átalakítva és formálva halált szóró lövegekkel szórjátok szét a hazánkat megtámadott ellenséget. Adjá Isten, hogy úgy legyen!

— **Aki hőstket nevelt.** Horváth Ignác dobai lakos ez, aki 8 hőst katonát adott a hazának. Mind a nyolc ép testű, ép lelkű fiu most a haretéren küzd a magyar név dicsőségéért, a magyar haza boldogságáért. Koronás királyunk legmagasabb figyelmét sem kerülte el ez az igazán ritka, teljegyezni való esemény és a hőst fiaikat nevelt derék apának egy, monogrammjával ellátott ezüst órárt és 500 koronát ajándékozott. A fejedelmi ajándékot, amely első ilyen e vármegyében, Hunkár Dénes főispán azzal az utasítással juttatta a deveceeri járás főszolgabírájához, hogy azt ünnepélyes formák keretében nyújtsa át a megjutalmazottnak. — Ez a jutalom szép példaadás úgy az atyáknak, mint gyermekeiknek a hazafiság magasztos érzésének plántálására.

— **Vissza Erdélybe!** Az alávaló, orvátamadó románokon aratott fényes diadalaink mihamarább lehetővé teszik az Erdélyből menekülni kényszerült véréinknek, hogy hazájukba visszatérhessenek. Mind több és több az ellenségtől visszafoglalt terület és Isten segítségével nemsokára egész Erdély felszabadul a román hódítás alól. A felszabadult helyiségek számarányához mérten megkezdődik a menekültek fokozatos hazatelepítése. E célból a belügyminiszter a tör-

vényhatóságokhoz — köztül Veszprémvármegyéhez is — leiratot intézett, amelyben elrendeli az egyes járásokban elhelyezett menekültek számának közlését azzal kapcsolatosan, hogy az egyes csoportok melyik állomásról lennének utbaindítandók. És megbizta az alispánt az előintézkedések megtételére a menekültek bekövetkezésé elszállítását illetőleg. Ezeket részben külön menekültvonatok, részben rendes vonatok fogják a boldog otthonukba hazaröpíteni.

— **Tejszövetkezet és tejszarnok.** Ha nem tévedünk, egy tejszövetkezet és tejszarnok létesítésének eszméje Veszprémben Kajdacsy Endre gazd. egy. ügyvezető igazgatótól származik s mi ezt annak idején meg is említettük. De hát ez mellékes. Elég az, hogy ez a gondolat, a legilletékesebb és legerősebb faktornak, dr. Komjáthy László Veszprém város minden közérdekű dologban előjáró polgármesterének támogatásával, s a vidéki gazdák részvételével valószínűleg tesztet fog ölteni. Halmi Nándor gazd. főllégyelő, Schiller Samu városi főszámvéző és Kajdacsy Endre gazd. egy. igazg. már el voltak a soproni ilyen célú szövetkezetet tanulmányozni, amiről a Veszprém megyei Gazdasági Egyesület által legközelebb összehívandó gyűlésen fognak referálni. Az egyesület mindent el fog követni különösen a gazdáknál, hogy az áldásos terv megvalósuljon.

— **Egy kis tanügyi statisztika.** A háboru ugylátszik legalább helyénkint, nem csökkentette, hanem inkább emelte a tanulók számát. Így például Pápán az összes iskolába az idei tanév kezdetén 4033 tanuló iratkozott be, míg a mult évben csak 3844. Különösen a vidékről származó felső iskolai tanulók száma szaporodott, ami tekintve, hogy a falusi ember anyagi helyzetén csak javult, jövedelme óriási módon szaporodott a háboru alatt és folytán, természetes, ámbár eme következmény oka, vagyis hogy a helyzete javult, nem természetes.

— **Virilisták névjegyzéke.** A legtöbb államadót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1917. évre érvényes bírándó névjegyzékének összeállítása tárgyában az alispán következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1886. évi XXI. t.-c. 25. és 28. §-ok rendelkezéséhez képest ezenel közhírré teszem, hogy a legtöbb egyenes állami adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1917. évre érvényes bírándó-névjegyzékének összeállítása céljából a vármegye igazoló választmánya folyó évi november hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor fogja nyilvános ülését Veszprém városi tejszarnok kistermében megtartatni és ezen határidőig a kir. adóhivataloktól beérkezett adókimutatások a nevtani felszólamlások megtekintése végett dr. Porubszky Elemér vármegyei aljegyző, mint igazoló választmányi jegyző, hivatalos helyiségében folyó évi október 19.-től kezdve naponkint a hivatalos órák alatt közzemlére lesznek kitéve. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az ezen kimutatások ellen támasztandó felszólamlásaikat a vonatkozó igazoló okmányok bemutatásával a fent jelzett ülésnapot megelőzőleg írásban legkésőbb f. évi november hó 6-ának délelőtti 9 órájáig, vagy esetleg az ülés tartama alatt élő szóval az igazoló választmánynál annál inkább tegyék meg, mert ezen időponton túl beérkező felszólamlási kérelmek a névjegyzék összeállításánál illetőleg kiigazításánál figyelmen

kivül hagyatnak. Különösen kiemelem, s tekintettel az 1913. évi XXIII. t.-c. 3. §-ának szigorú rendelkezéseire, nyomatékosan figyelmeztetem mindazokat, kik kétszeres adószállítás kedvezményére igényel a jogosultsággal bíznak, hogy ezen kedvezményben csak akkor részesülnek, ha jogosultságukat az 1886. évi XXI. t.-c. 17. §-ának rendelkezéséhez képest még az ülés tartama alatt szóval, vagy előzőleg írásban az igazoló választmány előtt bejelenteni, illetve igazolni fogják. Veszprém, 1916. évi október hó 17-én. Dr. Véghely Kálmán sk., alispán.

— **Kukorica rekvirálása.** Lapunk legutóbbi számában megirtuk, hogy dr. Véghely Kálmán alispán a földmivelésügyi kormányrendelete alapján körrrendeletet bocsátott ki az illetékes hatóságokhoz a Veszprémvármegyére 50.000 métermázsza mennyiségben kivetett rekvirálható tengeri igénybevételénél követendő eljárásról. A körrrendeletben az alispán úgy intézkedett, hogy a rekvirálás megajtése előtt fel kell hívni a termelőket a járásonkint meghatározott, általunk is közzölt kukoricamennyiség önkéntes beszállítására. Az alispáni intézkedésnek ez a része — amint illetékes helyről értesültünk — most tárgyalanná vált, mert egy újabb 102700] eln. B. M. számú miniszteri rendelet utasítja az alispánt, hogy a rekvirálást haladéktalanul foganatosítsa s annak október 31-ig már be is kell fejeznie lenni. Tehát a rekvirálás azonnal kezdetét veszi az egész vármegyében. Egyelőre természetesen csak a tengeri készlet feltárasa fog eszközölteini, a Haditermék részvénytársaság az elszállítását csak november 1-én kezdi el. Valószínű, hogy a rekvirálást a gabonarekvirálással együtt az e célból megbízott közigazgatási közegek fogják megejtetni.

Megjegyezzük, hogy a kormányrendelet intézkedik a termelők által házi- és gazdasági szükséglet címén visszatérhető tengeri terméstről is.

— **Mezei egerek irtására „Ratin“ tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin“-t. Dr. Raebkger újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Rattinnal“, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin“ kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin“ tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin“ vezérképviselő, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Vilmos császár a 10-es huszároknl.** A keleti front egyik nagyfontosságú helyén a Mackensen 10-es magyar huszárezred a napokban látogatót kapott. Maga a császár jött el vitéz katonáihoz, a hősiességben nagygyá nőtt magyar ezredhez, hogy élő szóval fejezze ki előttük legfelsőbb elismerését, rendíthetetlen bátorságuk, harcokészégük földti dicséretét. A császári szavakat büszkén és boldogan hallgatták a napbarnított arcu, félelmet nem ismerő fehérvári és fehérmegyei magyar gyerekek. Szemeikben ott csillogott egy nemzet öröme, reménye, kitarása, egy nemzet lelkének hazaszeretete, áldozatkészégének végtelensége. A nagy nemzet hadvezérek kivétel nélkül elismerték fá-

Állandóan nagy gyermekjáték kiállítás

Winter-divatáruház

Telefon 124. Veszprém. Telefon 124.

junk kiválóságát, katonáink értékét, bátorságát, megbízhatóságát s most a világhatalom legfényesebb személye, maga a német császár erősíti meg tábornokainak dicséret szavait s nyújtja elismerésül katonáink felüluralkodói jobbát. Megérdemelték fiaink e kitüntetését, rászolgálták a kéznyújtásra, hisz nem volt a veszélynek az a mérve, amelytől megrettent volna valaha is, vagy valahol is a magyar katona s nem tudott a halál oly borzalmas lenni, amellyel szembe ne néztek volna a mi fiaink. Küzdött, mert vérében van a kötelességérzet, mert a hősiességet az anyatejével szívta magába, mert megtanították a kitartásra nemzetének történelmi nagyjai, elődjéi, akik ezer éven át csorbítatlanul meg tudták védeni minden ellenséggel szemben a magyar hazát.

— A sertéshizlalásról. A belügyminiszter 154000.—1916. III. sz. rendeletének fontosabb részei: „Az idei kukoricatermés felhasználásáról szóló 3172—1916. M. E. rendelet 1. §-a szerint a termelőnek a saját termésével eladás céljára is hízalható, de csak a törvényhatóság első tisztviselőjének engedelmével, de köteles az engedélyben meghatározott feltételek mellett a hízalt sertéseket a közfogyasztásra átengedni. A 11. §. szerint még máshol vásárolt kukoricával is lehet hízalt sertést eladásra, az első tisztviselőtől kapott engedély alapján, korlátok között és feltételek mellett. Az feltétlenül kikötendő az engedélyben, hogy a hízalt anyag maximált áron a belügyminiszter rendelkezésére bocsátandó. A kiadott engedélykről minden hónap 1-én és 15-én kimutatás küldendő a miniszternek, melyben az engedélyes neve, a telep és gazdaság helye, a hízalásra szánt sertések száma, épp úgy a már beállítottaké, a felhasználni vagy bevásárolni engedélyezett kukoricamennyiség, a hízalás befejezésének megközelítőleg megjelölt időpontja kell foglaltatni. Az engedélyről külön-külön kimutatást kell vezetni. Az engedélyesek kötelezendők, hogy 14 nappal előbb jelentésként be az első tisztviselőnek, hogy hány sertésük lesz kihízva. Ezek a jelentések a belügyminiszterrel esetleg távirati úton közlendők. A hízaló kötelezze magát későbbi meghagyásokhoz való alkalmazkodásra és és annak tüdrésére, hogy a telepe megvizsgáltságok. A hízalási engedély körültekintéssel és elsősorban azoknak adandó meg, akiknek a hízalandó anyag már rendelkezésükre áll, ezekre kell első sorban lenni a kukoricaavásárlási engedélyek kiadásánál is. A hízalások nyilvántartandók, a vásárlási engedélyről pontos kimutatások készítendők s a miniszternek bemutatandók. A kimutatást, amelynek az engedélyes nevét, lak- és telep-helyét, a személyzet számát, a vásárolni engedett kukorica mennyiségét, a hízalandó sertések számát kell tartalmazni, november hó elején kell a miniszterhez fölterjeszteni, a későbbiekét pótlólag azután. A kimutatások kapcsán bejelentendő, hogy mennyi sertés lenne a törvényhatóság területén való fogyasztásra szükséges, mert a helyi szükségletre első sorban sulyt fektet a miniszter.

— A hadifoglyok munkapótléka. Mintán kétségek merültek fel a hadifoglyok

munkapótlékainak kifizetése és kisebb szükségleteik beszerzése ügyében, a közös hadügyminiszter egy szabályozó rendeletét bocsátott ki, melyet Veszprémmegye hivatalos lapjában tett közzé dr. Véghely Kálmán alispán. Eme rendelet főbb intézkedései a következők: 1. A munkapótlék csak ama napokra jár, amelyeken a fogoly dolgozik. Ha vasár- és ünnepnapon is dolgozik, eme külön munkának 12 órájáért 72 fillér kézhez fizetendő pótlék jár. A fizetés minden nap történik, állami és közmunkáknál a lefolyt hétre utólag is fizethető. 2. Ha a munkaadó hibájából munkaszünet áll be, ennek kell más foglalkoztatásról gondoskodnia és ezért a munkabért fizetnie. Ha a munkaszünet előreláthatólag hosszabb ideig tart, úgy a foglyok a hadifogolybizottságoknak rendelkezésére bocsátandók. Ha gyanu merül fel, hogy a munka szünetelésének a foglyok az okozói, úgy az illetékes katonai parancsnokság által teljesített vizsgálat befejezéséig munkadíj nem fizetendő. Eme vizsgálat eredményéhez képest, a bizottság által megállapított mérvben fizetendő a munkadíj. 3. Vis major miatti munkaszüneteknél a munkaadó köteles a foglyokat másként foglalkoztatni és dotálni, ellenkező esetben a hadifogolybizottság rendelkezésére bocsátandók. 4. A betegeskedő hadifogolyoknál nem jár munkadíj, de lakás és élelem igen. 5. Mikor munkapótlék nem fizetetik, tartozik a munkaadó fejenként és naponként 6 fillért engedélyezni a foglyoknak. A pénz az élvezeti cikkek kizárásával, csak szükségleti cikkek beszerzésére fordítható s az esetleges maradvék a foglyok javára megy.

— Eladó ház. Veszprémben, a Jeruzsálemhegyen, ötperenyire a város központjától egy ujonan épült, 3 lakásból, pincéből s szükséges mellékhelyiségekből álló tűzmentes ház bevonulás miatt azonnal eladó. Komoly vevők forduljanak Molnár Józsefhez, Vár-utca 2. alá.

— A Társaság. Az osztrák arisztokráciáról emlékszik meg az e hett uj szám vezető cikke, melyet kapcsolataiban a Schwarzenberg hercegek kitűnő fotográfiái mutatja be olvasóinak. Novellát Salámon Ákos, Pajzs Elemér és Kázmér Ernő írtak, míg Hóhy Etelka színes szép cikkben rajzol háborús erdélyi képeket. Vértessy Gyula, Faló Tamás egy-egy szép költeménye Kehlovsky Lajos és Bignió Béláné versei mellett s mindig érdekes Divaltelvél egészíti ki a gazdagon illusztrált szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-szálló.

— A „Vasárnapi Ujság.” A lap október 15-iki száma sok érdekes képet közöl azokról az erdélyi területéről, amelyeket a románoktól a legutóbbi napokban visszafoglaltunk, továbbá — egy német katona felvételei alapján — a nyugati harcokról. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Aliz és Walter Bloem regénye, Gagyh Dénés novellája,

gróf Vay Péter utiraja Anatóliából, a törökök harci készülleteiről. Egyéb közlemények: egy érdekes kép a párisi „Illustration”-ból s a rendes heli rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél-évre két korona 40 fillér.

— A jegyrendszeréről. Hiába tagadnók, akinek szeme van az láthatja, akinek füle van az hallja, hogy az élelmicikkbe beszerzése körül nagy bajok vannak. S ha megfigyeli a tüneteket, azt is látja, hogy ez nem tisztán és kizárólag a háború miatt van, helyesebben kifejezve: ennek az állapotnak nem kellene szükségképpen a háború miatt ilyen nyomorúságosnak lenni. Hogy mégis ilyen, abban a főtenyező az ország lakosságának kapzsisága, amelynek egyik része felhasználva a kényszerhelyzetet, siet kiüzoráni a másik részt és viszont. Nehéz probléma olyan megoldást találni, amely gyorsan és győzkövesen orvosolná a bajt. Meg kell elégednünk tehát avval, ha palliative lehet azt legalább enyhíteni. Erre pedig a jegyrendszer. behozatalánál egyéb alkalmas szer nem kínálkozik. Épp azért most a cukor, zsír- és rizsjeget behozatalát kontemplálják. Reméljük, hogy ezáltal könnyítve lesz a fogyasztóközönség helyzetén.

Váltsunk főmpikkelyeket a nemzeti áldozatkésztség szobrán!

Iskolaszerek, rajzszerk, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tanulmányok raktáron vannak.

Nagy választék, olcsó árak.

Kalap átalakítás, valamint bármely divat kivitelben megrendelő kívánása szerint teljesen új kalapokat készítünk.

— Gyász-kalapok minden kivitelben. —

Kalap osztályunkat egy elsőrendű budapesti kalapdiszítő vezető.

Winter-divatruház.

Nagy választék, olcsó árak.